EELNÕU
KOMISJONID:

hariduskomisjon	X
majanduskomisjon	JK
kultuuri- ja spordikomisjon	X
kogukonnakomisjon	X
revisjonikomisjon	
sotsiaal- ja heaolukomisjon	X
eestseisus	X

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU

M Ä Ä R U S

Põltsamaa 02.11.2026 nr 1-4.1/2026/330

Põltsamaa Vallavolikogu 20. oktoobri 2022 määruse nr 22 "Põltsamaa valla arengukava 2040" muutmine

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 7 alusel.

§ 1. Määruse muutmine

Põltsamaa Vallavolikogu 20. oktoobri 2022 määrust nr 22 „Põltsamaa valla arengukava 2040“ muudetakse järgmiselt:

1) määruse lisa asendatakse käesoleva määruse lisaga „Põltsamaa valla arengukava 2040“;
2) määruse lisa 1 „Põltsamaa valla eelarvestrateegia 2026-2029“ asendatakse käesoleva määruse lisaga 1 „Põltsamaa valla eelarvestrateegia 2027-2030“;
3) määruse lisa 2 asendatakse käesoleva määruse lisaga 2 „Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs“.

§ 2. Määruse jõustumine
Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(allkirjastatud digitaalselt)
Reet Alev
vallavolikogu esimees

Lisa Põltsamaa valla arengukava 2040
Lisa 1. Põltsamaa valla eelarvestrateegia 2027-2030
Lisa 2. Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs

Koostas: majandusosakonna juhataja Jan Müür

Kooskõlastas: rahandusosakonna juhataja Piret Nõmmiksaar, jurist Eva Panksepp, vallasekretär Merike Sumla

Eelnõu esitaja: Põltsamaa Vallavalitsus

Ettekandja: vallavanem Taavi Aas, rahandusosakonna juhataja Piret Nõmmiksaar

Seletuskiri Põltsamaa Vallavolikogu määruse eelnõu „Põltsamaa Vallavolikogu 20. oktoobri 2022 määruse nr 22 "Põltsamaa valla arengukava 2040" muutmine“ juurde

1. Õiguslik alus

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 22 lõike 1 punkti 7 kohaselt kuulub valla arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmine ja muutmine volikogu pädevusse.

KOKS § 37^2 reguleerib arengukava ja eelarvestrateegia koostamist, menetlemist, vastuvõtmist ning avalikustamist. Alates 10.01.2026 kehtiva KOKS § 37^2 lõike 3 kohaselt peavad arengukava ja eelarvestrateegia hõlmama iga aasta 30. novembri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat. Arengukava ja eelarvestrateegia kinnitab volikogu määrusega (KOKS § 37^2 lõige 7).

Põltsamaa Vallavolikogu 15.02.2018 määruse nr 6 „Eelarvestrateegia ja arengukavade koostamise kord“ (edaspidi kord) kohaselt valmistab vallavalitsus arengukava eelnõu ette ja esitab selle volikogule vastuvõtmiseks. Arengukava kohta tehtud ettepanekud esitab vallavalitsus volikogule koos oma seisukohaga. Korra § 4 lõike 6 kohaselt kinnitab volikogu arengukava ja eelarvestrateegia või nende muudatused määrusega hiljemalt 30. novembriks.

2. Eelnõu eesmärk

„Põltsamaa valla arengukava 2040“ võeti vastu Põltsamaa Vallavolikogu 20.10.2022 määrusega nr 22. Arengukava lisa 1 (eelarvestrateegia) on igal aastal ajakohastatud Põltsamaa Vallavolikogu 19.10.2023 määrusega nr 17, 17.10.2024 määrusega nr 14 ja 18.09.2025 määrusega nr 13. Arengukava põhiteksti ja lisa 2 „Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs“ ei ole alates 2022. aastast muudetud.

2026. aastal vaadati arengukava sisuliselt üle. Ajakohastatakse nii arengukava põhitekst kui ka mõlemad lisad.

Arengukava koosneb strateegilisest põhidokumendist (lisa) ja kahest lisadokumendist:

1) lisa 1 „Põltsamaa valla eelarvestrateegia 2027–2030“, kus on kajastatud nelja aasta kavandatud investeeringud koos valla finantsnäitajatega;
2) lisa 2 „Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs“, mis sisaldab valla ja valdkondade põhjalikumat ülevaadet ning 2026. aasta elanike küsitluse kokkuvõtet.

3. Eelnõu sisu ja peamised muudatused

Valla visioon aastani 2040, strateegilised eesmärgid, missioon ja väärtused jäävad muutmata. Arengukava põhitekstis on:

1) ajakohastatud ülevaade valla rahvastikuarengust ja rahvastikuprognoosist. 1. jaanuari 2026 seisuga elas vallas 9008 inimest, ilma rändeliikumisteta elab vallas 2040. aastal hinnanguliselt u 7900 elanikku ja eakate (65+) osakaal suureneb 32%-ni;
2) üle vaadatud üheksa valdkonna (haridus, noorsootöö, kultuur ja vaba aeg, sport ja liikumisharrastus, sotsiaalhoolekanne ja tervishoid, elukeskkond, ettevõtluskeskkond, turism, juhtimine) hetkeolukord, kitsaskohad, arengueeldused, eesmärgid, tegevused ja mõõdikud;
3) kajastatud vahepealsed muudatused valla asutuste võrgus;

4) täpsustatud arengukava seire ja hindamise korraldust.

Lisa 1 „Põltsamaa valla eelarvestrateegia 2027–2030“ hõlmab nelja eelseisvat eelarveaastat ning vastab KOKS § 37^2 lõike 3 nõudele. Eelarvestrateegia peamised näitajad on järgmised:

1) põhitegevuse tulud kasvavad 22,17 miljonilt eurolt 2027. aastal 24,45 miljoni euroni 2030. aastal (keskmiselt 3% aastas) ning põhitegevuse kulud 21,43 miljonilt eurolt 22,75 miljoni euroni (keskmiselt 2% aastas);
2) põhitegevuse tulem on kogu perioodil positiivne, suurenedes 737 tuhandelt eurolt 2027. aastal 1,70 miljoni euroni 2030. aastal;
3) investeeringuid on perioodil 2027–2030 kavandatud kokku 4,92 miljoni euro ulatuses. Suurimad investeeringud on Põltsamaa Gümnaasiumi õppehoonete arendus (1,52 miljonit eurot), ujula rajamine (0,9 miljonit eurot), valla teede rekonstrueerimine (0,6 miljonit eurot) ning Kuningamäe kompleksi ja puhkeala arendus (0,44 miljonit eurot);
4) laenu kavandatakse võtta 2027. aastal 1,4 miljonit eurot ja aastatel 2028–2030 1,0 miljonit eurot aastas. Netovõlakoormus on 2027. aastal 60,7%, 2028. aastal 59,9% ja väheneb 2030. aastaks 52,2%-ni põhitegevuse tuludest. Netovõlakoormus ei ületa ühelgi aastal seadusega lubatud ülemmäära, kuid 2028. aastal on vaba netovõlakoormus vaid 19 403 eurot ning täiendavate laenukohustuste võtmise võimalus on sel aastal väga piiratud.

Lisa 2 „Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs“ on uuendatud viimaste statistiliste andmete alusel ning sellesse on lisatud 2026. aasta elanike küsitluse kokkuvõte.

4. Arengukava koostamise protsess

Haldusreformi järgse Põltsamaa valla arengukava koostati 2018. aastal ja seda ajakohastati 2022. aastal. 2026. aasta uuendusprotsessi käigus:

1) viidi 31.08.–13.09.2026 läbi elanike küsitlus, millele vastas 167 inimest. Vastajad hindasid valla senist arengut, tõid välja, mis on hästi ja mis vajab parendamist, ning esitasid ettepanekuid valla ja piirkondade arengusuundade kohta;
2) toimus viis valdkondlikku juhtrühma töötuba, kus vaadati üle valdkondade hetkeolukord, kitsaskohad, arengueeldused, eesmärgid ja tegevused;
3) koostas OÜ Cumulus Consulting küsitluse ja töötubade tulemuste põhjal sisendi arengukava uuendamiseks ning ajakohastas arengukava lisa 2 „Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs“.

Põltsamaa Vallavalitsuse 12.10.2026 korraldusega nr 2-3/2026/196 „Põltsamaa valla arengukava avalikustamine, avalik arutelu ja ettepanekute esitamine“ avalikustati arengukava eelnõu koos lisadega „Põltsamaa valla eelarvestrateegia 2027–2030“ ja „Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs“ ajavahemikul 12.–25.10.2026 Põltsamaa valla veebilehel www.poltsamaa.ee. Ettepanekuid sai esitada samal ajavahemikul e-posti aadressil info@poltsamaa.ee. Avalik arutelu toimus 21.10.2026 Põltsamaa Kultuurikeskuses, kus osales 8 inimest.

Arengukava eelnõu kohta esitati üks muudatusettepanek, mis käsitleb arengukava lisa 1 „Põltsamaa valla eelarvestrateegia 2027–2030“. Ettepanek on lisada eelarvestrateegiasse 2027. aastaks investeering Põltsamaa lossi väravahoone lifti paigaldamiseks summas 50 000 eurot. Ettepanek koos vallavalitsuse 02.11.2026 arvamusega on esitatud lisana.

5. Eelnõu mõju ja rakendamiseks vajalikud kulud

Arengukava on valla pikaajaline strateegiline dokument, millest lähtutakse valla eelarvestrateegia ja iga-aastaste eelarvete koostamisel, valdkondlike arengukavade koostamisel ning välisvahendite taotlemisel. Määruse vastuvõtmisega ei kaasne otseseid kulusid. Arengukavas kavandatud tegevuste ja investeeringute rahastamine otsustatakse eelarvestrateegias ja valla eelarvetes.

6. Määruse jõustumine ja avalikustamine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist. KOKS § 37^2 lõike 8 kohaselt avaldatakse vastuvõetud arengukava valla veebilehel www.poltsamaa.ee seitsme tööpäeva jooksul arengukava vastuvõtmisest arvates. Eelarvestrateegia andmed esitatakse Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile korra § 3 lõikes 3 sätestatud tähtajaks.

Seletuskirja koostas: majandusosakonna juhataja Jan Müür